

Löpande granskning inom redovisningsområdet 2022 Tillkommande utökad granskning:

Granskning redovisning av leasingavtal

Trollhättans Stad

1 Bakgrund

I processen för anläggningstillgångar har i granskningsplanen för den löpande granskningen inom redovisningsområdet 2022 beslutats om utökad granskning; **Förstudie till granskning gällande redovisning av leasingavtal**. En fördjupning kan vid behov bli aktuell. Fördjupningen beslutas i samråd med revisorskollegiet.

2 Redovisningsprinciper

När kommunen tecknar ett leasingavtal klassificeras det antingen som ett finansiellt eller ett operationellt leasingavtal. Rekommendation RKR R5 Leasing (RKR R5) är tillämplig vid redovisning av leasingavtal.

Vid bedömning om ett avtal är finansiellt eller operationellt måste det avgöras huruvida de ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med att äga en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Leasingavtal över lång tid innebär därmed ett stort åtagande för kommunen och den ekonomiska innebörden av avtalet kan i vissa fall likställas med ett avbetalningsköp. Huruvida dessa leasingavtal klassificeras som finansiella leasingavtal eller operationella leasingavtal i redovisningen kan få väsentlig effekt på kommunens finansiella ställning.

3 Utförd granskning

Förstudie av vilka bedömningar kommunen gör och hur dessa bedömningar dokumenteras i form av underlag och kalkyler inför att nya leasingavtal beslutas.

I årsredovisningen för 2021 gjordes en övergripande bedömning att de eventuella avtal som borde klassificeras som finansiella inte uppgår till väsentliga värden. I årsredovisningen angavs att *leasingavtal för lokalhyresavtal redovisas som operationell leasing, även om kriterierna för finansiell leasing är uppfyllda. Detta bedöms inte ha någon väsentlig effekt på resultatet. Från och med 2021 redovisas nya leasingavtal gällande fordon om de klassificeras som finansiella*

som finansiell leasing. Till och med balansdagen har inga nya leasingavtal för fordon tillkommit och därmed redovisas ingen finansiell leasing.

3.1 Åtgärder vidtagna 2022

Statusen för redovisning av leasingavtal utefter granskning av bokslut 2021-12-31 har senast tagits upp i tjänsteskrivelse (KS 2022/00297007) och kommunstyrelsens yttrande till revisionsrapporten Granskning av bokslut 2021-12-31 (KS 2022/00297 007).

Efter årsbokslutet 2020 initierades frågan om redovisning av finansiell leasing enligt RKR R5. Avsikten var att få en uppfattning av de tillgångar som berörs av RKR R5 och därefter ta ställning till om avtalen faller inom klassificeringen av finansiella leasingavtal. Ekonomikontoret tittade då över vilken typ av tillgångar som leasas/hyrs i kommunen. Översynen visade att tillgångar som leasas utgörs av fordon; personbilar. Därutöver hyr staden bland annat entrémattor, datorutrustning, diverse verktyg, arbetsredskap och containrar. Hyresavtal med längre avtalsperiod finns även för lokaler.

Hyror/leasingavgift för bland annat entrémattor, datorutrustning, diverse verktyg, arbetsredskap och containrar bedöms utgöra operationell leasing enligt RKR R5. Bedömningen är att dessa hyror inte uppfyller kriterierna för finansiell leasing, framför allt med hänsyn till att det rör sig om korttidsinventarier/inventarier av mindre värde, korta hyresförhållande och hyresavtal med betydande servicekomponent. I bokföringen hanteras dessa hyror som operationell leasing.

Gällande leasing av fordon gäller sedan 2021 ett nytt ramavtal med Nordea, vilka klassificeras som finansiell leasing. Leasingavtalen för personbilar/lätta lastbilar/minibussar ska vanligtvis löpa under tre år. En retroaktiv tillämpning av RKR R5 gällande leasingavtalen för fordon för alla äldre avtal tecknade innan det nya ramavtalet från 2021 bedöms inte som ekonomiskt försvarbart. Återstående tid som dessa leasingavtal löper är kort och inom två-tre år har samtliga leasingavtal förnyats. Beslut togs därför att tillämpa redovisning av finansiell leasing för de nya leasingavtal som tecknas från och med inträdet av det nya ramavtalet, det vill säga för nya avtal från maj 2021.

Från och med bokslutet 2021 redovisas därmed nya leasingavtal för fordon som tillkommit från och med maj 2021 såsom finansiella leasingavtal i de fall avtalen uppfyller klassificeringen för finansiell leasing. Villkoren i ramavtalet med Nordea gällande fordon tyder på att finansiell leasing föreligger och att redovisning av finansiell leasing därmed blir aktuell. På balansdagen 2021-12-31 hade inga nya leasingavtal inom det nya ramavtalet för fordon tillkommit, därav redovisades ingen finansiell leasing i bokslutet 2021. Anledningen till att inga nya leasingavtal tillkommit var långa leveranstider i spåren av covidpandemin. I delårsrapporten för augusti 2022 hade 22 nya leasingavtal inom ramavtalet tecknats och redovisning av dessa skedde i enlighet med RKR R5.

Gällande hyresavtal för lokaler avser kommunstyrelsen att följa den utveckling av redovisningsteknisk hantering som sker bland Sveriges övriga kommuner och utefter detta ta ställning till framtida klassificering. Någon tidplan för detta finns i dagsläget inte. Detta är utifrån hur andra kommuner hanterar detta och praxis tas fram för detta gällande hyresavtal. Någon uppfattning om hur många avtal som kan vara aktuella att genomlysas finns inte.

En övergång till finansiella avtal kommer behöva hanteras i budgetarbetet då det behöver budgeteras med dessa avtal kopplat till investeringsprocessen.

4 Slutsats och rekommendation

Avtal gällande fordon som uppfyller kriterier för att finansiell leasing hanteras som finansiella leasingavtal i kommunens redovisning. Befintliga äldre leasingavtal, utöver de tidigare hanterade fordonleasingavtalen, har i nuläget inte analyserats i avvaktan på praxis i kommuner. Dvs praxis inväntas gällande lokalhyresavtal. När det gäller fordon har beslut tagits att följa RKR R5 för nya avtal tecknade från och med maj 2021, äldre avtal har inte bedömts som ekonomiskt försvarbart att gå igenom och ändra då återstående tid på leasingavtalen är så pass kort.

Genomgång för att ta fram erforderliga uppgifter för att därefter kunna avgöra om lokalhyresavtalen är finansiella leasingavtal har således inte utförts i nuläget.

Vi rekommenderar att kommunen går igenom och gör en prövning av sina befintliga lokalhyresavtal och ta ställning till om de är materiella eller ej för att kunna klassificera dem.

Uddevalla den 30 november 2022

Anna de Blanche
Auktoriserad revisor